

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K, $\frac{1}{2}$ strani
32 K, $\frac{1}{4}$ strani 16 K,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K, $\frac{1}{16}$ strani
4 K, $\frac{1}{32}$ strani 2 K, $\frac{1}{64}$
strani 1 K.

Pri večkratnem oznanilu
je cena posebno znižana.

Za oznanila (inserate)
uredništvo in upravní-
štvo ni odgovorno.

Uredništvo in uprav-
ništvo je v Ptuj v
gledališkem poslopiju
štev. 3.

Štajerc izbaja vsaki drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdalje do
ponedeljka pred izdajo
dotične številke vposlati.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 27. maja 1906.

VII. letnik

Kmetje, obrtniki in delavci, — poslušajte in sodite!

Resna beseda z ozirom na državnozbornsko volitev dne 29. maja.

Bližajo se zopet dnevi boja! Državnozbornska volitev za mandat, katerega je ostavil pokojni Žičkar, Vas kliče na delo. Treba je izvoliti moža, ki bode zastopal koristi kmetijskega, obrtniškega in delavskega ljudstva.

Volilci! Mi nočemo kričati, kot da bi vabili v cirkus in ne delamo reklame kot poljski judje. Povedati vam hočemo le hladnokrvno svoje misli, da potem sami sodite in odločite. Kajti ta volitev je zopet velikanskega pomena za spodnještajersko ljudstvo. Ozrite se na vaše življenje, na vaše trpljenje in vašo brezpravnost in priznali bode: Dvanajsta ura je, skrajni čas prihaja, da si izvolijo kmetje, obrtniki in delavci svojega lastnega poslanca!

Zdi se nam, da je največja napaka delavnega slovenskega ljudstva, da se pusti od drugih voditi. Za boga, — ali ni vse življenje plod navadnega, ročnega dela? V sedanji politiki pa, katero vodijo besni duhovni in prvaški doktorji, izgubili so kmetje, obrtniki in delavci ves svoj vpliv. V kakšnem kotu se zbere par duhovnov, ki se brigajo bolj za gostilniško politiko kot za cerkev, par prvaških advokatov, ki imajo edino to misel: kako izprešati iz kmeta zadnje krvave krajcarje, — par zapeljanih ovčic, ki ne vedo, kaj delajo in kako se jih za nos vodi, — in ta gospoda izbere pri čaši vina celemu ljudstvu kandidata . . . Vraga, kdo ji je dal to pravico? Vzeli so si jo sami! Kmeta in sploh vse ljudi, ki živijo od dela svojih žuljevih rok, ne vpraša nikdo za mnenje. Kmet naj bode glasovna živina (Stimmvieh), ki blekne, kar se ji komandira . . . In vendar bi imel zastopati poslanec pete kurije široke sloje ljudstva. Advokatje, duhovni, graščaki in vsi drugi imajo svoje lastne zastopnike. Peta kurija pa je bila šele pred nekaj leti ustanovljena z edinim namenom, posiguriti tudi ljudstvu, brezpravnemu ljudstvu, zastopstvo. In ravno v tej kuriji se rinejo nepoklicani ljudje naprej . . . Da, da, tako je: Nikdo ne more brez vas izhajati, kmetje, obrtniki ter delavci, — vsakdo vas potrebuje kot zrak za dihati. In vendar ste obsojeni, da molčite in plačate, — da plačate račune za grehe, katere napravijo prvaški voditelji . . .

Zdaj pa prihaja zopet ura odločitve . . .

Dvoje kandidatov se Vam ponuja: Prvi je mariborski duhovnik Korošec, drugi pa **napredni kmet Franc Vračko**. Izmed njima si imate izbrati pravega!

Kdo je Korošec? Oglejmo si ga pri luči! Ta duhovnik je znan kot večni kandidat. Pravijo, da se lastna hvala pod miza valja. — Korošcu pa se sploh za družega ne grè kot za lastno hvalo. Mladi ta mož je tako častihlepen, da se sam volilcem ponuja. Grè se mu le za mandat; le za lastno, pomilovanja vredno osebito; le zato, da postane on in ravno on poslanec. „Mene volite“, kriči, „kajti jaz, Tone Korošec, sem najbolj fejš fant“ . . . Ta napihnjen mlad duhovnik, ki se muza jako rad okoli žensk, misli menda, da je politika tudi le babja igra. Ničesar družega ni na svetu poskusil kakor dvomljive težave črne šole. Zdaj pa se ponuja sam za poslanca, ponuja z ono vsiljivostjo, s katero hvali jud svoje slabo blago . . . Da se res vsiljuje, pokazal je shod prvaških zapnikov v Celju. Pošteno so se zlasali na tem shodu. Kar je bilo treznejše mislečih mož, izjavili so se proti Korošcu. Torej čujte: Celo pristaši njegove lastne stranke ga torej ne marajo! Pristaši prvaške stranke sami so očitali Korošcu, da je **strastni nasprotnik šole in ljudstva, — da je kriv najhujših nasprotstev na Sp. Štajerskem, — da hoče vdomačiti tudi pri nas bratomorni boj, ki vlada na Kranjskem, — da je torej politično brezvesten človek, hujskajoč duhovnik, katerega je treba izbaciti iz javnosti**. Lastni pristaši so to Korošcu v obraz povedali! Lastni pristaši so se mu rogali, ker so ga ljutomerski kmetje nagnali, ko jim ji prišel posvetna svoja nebesa obljubovat . . . Ja, kmetje se ne puste vedno za norea imeti: tudi v brežiškem okraju in v lastnem rojstvenem kraju se je seznanil Korošec s trdimi kmet-skimi pestmi . . . In da ga res živ krst ne mara, pokazali so tudi trboveljsko-hrastniški rudarji, ki so zborovali v nedeljo, 13. maja v Trbovljah; vsi, brez razlike stranke izjavili so se proti Korošcu, ki ima zaslonbo edino pri far-ških hujskačih . . . Vkljub temu so ga postavili nekateri prvaki s pomočjo klerikalnih poslancev za kandidata; pravimo nekateri, kajti veliko narodnjakov je glasovalo proti njemu! Po domače povedano: Korošec je mož, katerega so vrgli iz lastne hiše na cesto v jarek! Kajti sramotno za vse spodnještajerske

kmete, obrtnike in delavce je, da se ravno tega fanatičnega črnuha ljudstvu poslanca vsiljuje! Bodimo si odkritosrčni: Korošec je le agent onih popovskih hujščev na Kranjskem, katerim je lastni žep in rimski vzor vse, — ljudstvo pa deve briga. Sovraštva med kmeti je ravno on v veliki meri kriv! Kako „ljubi“ ta kandidat v kuti kmete, pokazal že kot črnošolec. Ko je bil namreč še teolog, dejal je na neki veselici: „Za kmeta ni pečenka, kmet naj se redi pridelkov svojega polja; kmetice pa naj ne pijejo druge kave, kakor tiste, ki zraste na njivi, namreč grah in fižol. Torej za kmeta krompir, za farja pa pečenka, za kmetico fižol, za fajmoštrovo kuharico pa fino kavo, — to je Koroščeva „ljubezen“. Kakšne pa so Koroščeve „zasluge?“ Na prstih jih je lahko naštet! Za cerkev se jako malo brigamo, samo da ima časa, da uganja svoje politične burke; to dela vkljub temu, da so mu cerkveni predstojniki, torej vi duhovščina, vmešavanje v umazano politiko strogo prepovedali. Njegove zaslugе — čujte jih! Ustanovil je par dniških društev, ki so kot „Blažov žegen“, — ne škodujejo in ne koristijo ničesar! To je skoraj vse. Ne, še nekaj mesto, da bi se potezal za kmetijske pravice, brigal se je le za straniščne napise in dvojezične pečate, od katerih kmet proketo malo odgrizniti. In še nekaj: hujskal je najbolj strastno proti nemškemu poduku v šoli, češ, ubodeca naj se ne uči drugih jezikov, kajti s tem postali bi kmetje pametni in pognali bi vse pijavke od sebe. Pa nekaj, oj, še nekaj je storil mladi Korošec: psoval je kot urednik „Fihposa“ v svoji cunji na najpodlejši način kmete, ki ne trobijo v njegov črni rog . . .

Edini namen je temu gospodu: **razbiti skupno delo kmetov, meščanov in delavcev!** mož vé dobro: kadar se združijo kmetijski, delavski in obrtniški trpini, takrat odklenka nadvladi onih ljudskih sovražnikov, ki lové vedno v kalnem ribe . . . Klerikalno gospodarstvo hoče uresničiti. Kam dovede klerikalno gospodarstvo nam kaže španska država, ki stoji ob robu propada, ki je popolnoma v roki jezuitov, ki je izmozgana in izprešana do skrajnosti. Ali ozirajmo se na naše kraje. Napredni kmeti si stojé dobro, imajo lepo, urejeno gospodarstvo, njih vlada blagostanje in sreča. Nazadnjaki pa propadajo in se ubijajo sami s svojim nepremišljenim, zavoženim gospodarstvom. Tako je!

Prosimo: Kaj pa razume mlad, skoraj še mlečezobi duhovnik o delu? — Latinsčine se je priučil, ali gnoj ne zna! Mašo razume brati, ali setev in žetev sta mu španski vasi. — Torej: Tone Korošec naj be latinsko mašo, — **kmeta pa naj kmet zastopa!**

In zato vam priporočamo, da si izvolite za poslanca naprednega kmeta

Franceta Vračko

okrajnega načelnika Zg. radgonskega.

Sami poznate tega moža, ki sicer ne prihaja k vam s priliznjenimi besedami, kateremu ne teče med iz ki pa je trden in neomahljiv značaj. Njegovo delavnost dokazuje že dejstvo, da vodi že 16 let okrajno načelništvo na vseobčno zadovoljnost. Kdor je z njim nezadovoljen, naj se prikaže! Morda kakšen prenapet hujškar resni možje pa ne. V svoji službi se je boril vedno za blagor kmeta. On je srečno dokončal sodnijsko pravo z južno železnico, kjer se je šlo za 20.000 K ljudskega denarja. Sredi med ljudstvom živi in od svojih žuljev. Sin kmeta ostal je tudi kmet in pozna kmetijske težave. Izučil se je sicer tudi v višji šoli, tako bode znal vsakemu odgovorjati in povsod moža postaviti; ali kmetisko srce mu ni zaspalo na šolski klopi. To je kmet ki zna voditi pero in plug! Kar vas boli, boli tudi njega, kar je v vašo korist, to koristi tudi njemu.

Omenimo še, da ni Vračko Koroščevega značaja. On se ni vsiljeval volilecem, temveč le na opetovanje prošnje naprednega kmetijskega ljudstva je prevzel kandidaturo.

Volilci! Otrsite se torej enkrat že starega jarma! Volite moža, ki ničesar ne obljublja, katerega dosedanje življenje je pa najboljšo zagotovilo. Storite svojo dolžnost kot možje, ki ne skrbe samo za danes, temveč tudi za bodočnost!

Marsikdo bo poslušal neumne besede, da je Vračko večni kandidat. Ali čujte! Pričeli smo s svojim izobraževalnim delom šele pred 7 leti. V tako kratki dobi se ne da razbiti kitajski zid, ki so ga postavili črnuhi našega domovja. Ali naša setev je padla na plodovita tla in povsod cveti že novo življenje! Zato vam zopet pričamo kmeta Vračka. Nismo tako mali, kakor nas delajo nasprotniki. Meščanstvo bode korakalo skupno kmeti in volilo enoglasno Vračka. Delavci so se združili z nami in store svoje dolžnost! Kmeti tedaj ne smete zaostati.

Marsikdo se bode tudi bal hujskanja in sovraštva od strani prvaških farjev. Ali kdo vam more kan to Volitev je tajna in direktna. Vsak 24 letni državljani, ki biva že vsaj 6 mesecev v enem kraju, voli z zaprtim listkom, katerega nima nikdo pravice pogledati! Torej ne bojte se!

Na vsakem volišču naj se zberejo možje, da onemogočijo švindel Koroščevih pajdašev.

In nikdo naj se ne prodaja za čašo vina ali frakelj žganja! Vsakdo odpiraj zaspanim tovarišem oči, postanejo res možje!

Korošec je kandidat spodnještajerskih in kranjskih farjev in prvaških dohtarjev, kmetijski, obrtniški in delavski kandidat pa je

Franc Vračko.

Naprednjaki na delo!

Napredni volilni odbor